EUROPEES PARLEMENT 2009 - 2014

Commissie visserij

2008/0250(NLE)

8.11.2010

ADVIES

van de Commissie visserij

aan de Commissie internationale handel

over het ontwerpbesluit van de Raad betreffende de sluiting van de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de staten in de Stille Oceaan, anderzijds
(05078/2010 – C7-0036/2010 – 2008/0250(NLE))

Rapporteur voor advies: Carmen Fraga Estévez

PA_LegNLE

BEKNOPTE MOTIVERING

1. Inhoud van het voorstel

Op 23 november 2007 hebben de Europese Commissie en Papoea-Nieuw-Guinea en de Fijieilanden een nieuwe tussentijdse overeenkomst gesloten. Deze overeenkomst was bedoeld om de staten in de Stille Oceaan alvast te laten profiteren van de verbeterde voorwaarden voor toegang tot de communautaire markt die de Europese Unie biedt in het kader van de onderhandelingen over de economische partnerschapsovereenkomst (EPO). Daarnaast was de overeenkomst gericht op het voorkomen van eventuele handelsverstoringen tussen de staten in de Stille Oceaan en de Europese Gemeenschap nadat de krachtens de Overeenkomst van Cotonou toegekende handelspreferenties op 31 december 2007 zouden komen te verlopen, en in afwachting van de sluiting van een volledige EPO.

Sinds de voorlopige toepassing van de tussentijdse overeenkomst, vanaf 1 januari 2008, zijn de douanerechten op alle producten die afkomstig zijn uit een staat in de Stille Oceaan afgeschaft, op een bijzonder klein aantal uitzonderingen na. Deze rechtenafschaffing geldt voor alle visserijproducten.

Bovendien worden in een protocol bij de overeenkomst de oorsprongsregels omschreven, op grond waarvan de staten van de Stille Zuidzee worden aangemerkt als de oorsprong van de grondstoffen, in dit geval de onbewerkte visserijproducten, hoewel deze door vaartuigen van de betrokken landen buiten hun territoriale wateren uit de zee worden gehaald. Zo worden bepaalde criteria (land van registratie, vlaggenstaat, eigendom van het vaartuig) omschreven aan de hand waarvan voldoende binding kan worden vastgesteld tussen de vaartuigen en de landen waarvoor de preferenties gelden.

Het vaststellen van de oorsprong van verwerkte visserijproducten, met inbegrip van visconserven van GS-code 1604, gebeurt op basis van enkele voorwaarden in een lijst als bijlage bij het protocol die bepalen wanneer de grondstoffen voldoende verwerking hebben ondergaan. Voor de bepaling van de oorsprong van eindproducten geldt volgens deze voorwaarden een grenswaarde van 15% voor het gebruik van grondstoffen van andere oorsprong.

Middels een uitzondering op deze regel kan het statuut van oorsprong niettemin worden toegekend, en kan een staat in de Stille Oceaan bijgevolg toegang krijgen tot de EU-markt met volledige vrijstelling van douanerechten, voor producten van GS-code 1604 die vervaardigd worden op productieplaatsen op het grondgebied van de staat in kwestie, op basis van grondstoffen van andere oorsprong die in een haven van deze staat zijn aangevoerd. Een land dat van deze vrijstelling wil profiteren, moet de Europese Commissie eenvoudigweg meedelen dat de omstandigheden van dien aard zijn dat de grondstoffen ter plaatse in onvoldoende hoeveelheid aanwezig zijn om te voldoen aan de toeleveringsbehoeften van de verwerkende industrie in het land, dat wil zeggen dat de vangstcapaciteit van de onder zijn vlag varende schepen niet toereikend is om zijn verwerkende industrie te bevoorraden.

Dat houdt in dat de verwerkende industrie van de door de overeenkomst bevoordeelde landen verwerkte visserijproducten zonder invoerrechten naar de Europese Unie kan importeren,

terwijl deze afkomstig zijn van derde vloten en landen die op grond van de communautaire wetgeving geen aanspraak kunnen maken op deze tariefvoordelen.

2. Opmerkingen van de rapporteur voor advies

De rapporteur voor advies wil op de eerste plaats de grote ontevredenheid en frustratie van de visserijsector met betrekking tot deze situatie overbrengen, en wijst met klem op de aanzienlijke negatieve impact van deze overeenkomst op de visserijsector, in het bijzonder de tonijnconservensector, als gevolg van de werkelijk buitensporige afwijking van de oorsprongsregels die in deze overeenkomst is opgenomen.

De preferentiële oorsprongsregels dienen in de eerste plaats voor de vaststelling van het bestaan van een afdoende economische band tussen de in de EU ingevoerde producten en de landen waarvoor de door de EU toegekende preferenties gelden, met als doel te verhinderen dat deze preferenties onterecht worden toegepast in het voordeel van andere landen waarvoor zij niet zijn bestemd. De overeenkomst voorziet in precies het tegenovergestelde.

Aangezien tonijnconserven een product met weinig toegevoegde waarde vormen, heeft in alle door de EU toegepaste autonome preferentiële overeenkomsten en regelingen tot nu toe altijd gegolden dat het eindproduct uitsluitend als oorspronkelijk kan worden beschouwd als het grootste deel van de gebruikte grondstof zelf oorspronkelijk is, dat wil zeggen afkomstig van visserij door vaartuigen die een afdoende band bezitten met het land waarvoor de preferenties gelden.

De vrijstelling die aan de staten in de Stille Oceaan wordt toegekend, en waarvan Papoea-Nieuw-Guinea actief gebruikmaakt, heeft tot gevolg dat dit land een echte draaischijf is geworden voor de verwerking van enorme hoeveelheden tonijn van overal (Filipijnen, Thailand, China, Verenigde Staten, Australië enz.). De tonijn wordt aangevoerd in de havens van Papoea-Nieuw-Guinea en vervolgens verwerkt in fabrieken die in allerijl ter plaatse worden opgericht door handelaars uit de betrokken landen, enkel en alleen opdat zij zouden kunnen profiteren van de door de EU in het kader van deze tussentijdse overeenkomst toegekende volledige vrijstelling van douanerechten (de rechtstreekse uitvoer van deze landen is onderworpen aan MFN-rechten ter hoogte van 24%, ofwel aan een verlaagd recht uit hoofde van het SAP).

Aangezien de meeste van deze landen ook nog eens rechtstreekse concurrenten zijn van de communautaire producenten, heeft de omvang van dit fenomeen de tonijnconservenmarkt ernstig verstoord en tot een ronduit oneerlijke concurrentie geleid voor de Europese verwerkingssector, die al economisch benadeeld is wegens de hoge arbeidskosten en de veel strengere voorschriften op het vlak van het milieu en de gezondheid, met als gevolg dat vandaag duizenden banen in deze sector dreigen te verdwijnen. De situatie heeft eveneens een aanzienlijke negatieve impact op de andere ACS-landen en de andere landen waarop het SAP van toepassing is: aangezien hun geen gelijkaardige vrijstelling is verleend, kunnen zij uitsluitend op hun eigen grondstoffen rekenen om hun verwerkingsindustrie draaiende te houden.

De rechtvaardigingen voor ontwikkelingshulp aan de staten in de Stille Oceaan, in de vorm van maatregelen ter bevordering van de investeringen in deze landen, die de Commissie vaak

inroept, blijven niet echt overeind als men beseft dat de fabrieken die ter plaatse gebouwd worden om van de vrijstelling van de oorsprongsregels te profiteren, bijzonder rudimentair zijn, niet zozeer werk bieden aan plaatselijke arbeiders maar vooral aan Aziatische werknemers uit andere landen van de regio, belachelijk lage lonen hanteren en ervan verdacht worden een negatieve impact te hebben op het milieu.

De Commissie visserij betwist niet dat de tussentijdse partnerschapsovereenkomst met de staten in de Stille Oceaan bepaalde voordelen oplevert, maar wil de Commissie internationale handel, die de taak heeft voor te stellen dat het Parlement deze overeenkomst goedkeurt, wijzen op het nefaste en inopportune karakter van de vrijstelling die opgenomen is in artikel 6, lid 6, van Protocol II over de oorsprongsregels.

De rapporteur voor advies verheugt zich over het feit dat de Commissie meermaals heeft verzekerd dat een dergelijke vrijstelling aan geen enkele partner van de EU meer zal worden toegekend, en meent dat deze garanties tevens kunnen worden opgevat als een erkenning van de begane fout. Daarom vertrouwt zij erop dat, hoewel het te laat is om de schade die de visserijsector tijdens de voorlopige toepassing is toegebracht te herstellen, hier zo spoedig mogelijk een eind aan zal worden gebracht.

******

De Commissie visserij verzoekt de ten principale bevoegde Commissie internationale handel aan het Parlement voor te stellen zijn goedkeuring te verlenen aan de sluiting van de overeenkomst, maar de volgende punten op te nemen in de ontwerpwetgevingsresolutie:

1. dringt erop aan dat de vrijstelling van de oorsprongsregels voor verwerkte visserijproducten die voorzien is in artikel 6, lid 6, van protocol nr. II bij de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap enerzijds en de staten in de Stille Oceaan anderzijds, uiterlijk aan het einde van de in punt d van dit artikel voorziene raadplegingen wordt opgeschort;

2. verzoekt de Commissie erop toe te zien dat een dergelijke uitzondering op de oorsprongsregels voor verwerkte visserijproducten wordt geschrapt uit de definitieve partnerschapsovereenkomst met de staten van de Stille Oceaan, waarover momenteel nog wordt onderhandeld.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	26.10.2010
Uitslag eindstemming	+: 19 –: 2 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Josefa Andrés Barea, Antonello Antinoro, Kriton Arsenis, Alain Cadec, João Ferreira, Carmen Fraga Estévez, Pat the Cope Gallagher, Marek Józef Gróbarczyk, Carl Haglund, Iliana Malinova Iotova, Werner Kuhn, Isabella Lövin, Gabriel Mato Adrover, Guido Milana, Maria do Céu Patrão Neves, Britta Reimers, Crescenzio Rivellini, Ulrike Rodust, Struan Stevenson, Catherine Trautmann, Jarosław Leszek Wałęsa
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Diane Dodds